

EL PART DE LES MUNTANYES

Germà Bel

(Publicat a *La Vanguardia*, 1 de febrer de 2014)

Montoro va anunciar que s'havien acabat les balances fiscals (els nois dolents en fan mal ús!) i es va vantar que a Girona es presentaria el nou mètode encarregat pel govern: el Comptes Públics Territorialitzats (CPT). A Espanya també s'inventa ... quan al govern central no li sembla be el mètode estandarditzat a nivell internacional per balances fiscals, usat a Austràlia, Bèlgica, Canadà, EUA, i també a Espanya .

S'ha presentat el nou mètode, i després de tant soroll el part de les muntanyes ha parit un ratolí. Agarrin el que necessiten per fer una balança fiscal; tirin a la paperera el impostos pagats territorialment, perquè els impostos 'els paguen els individus' (com és sabut, molts els paguen de fet a la lluna). Barregin l'activitat pressupostària de totes les administracions fins que ben be no se sàpiga que fa qui i qui paga què. Carreguin a tots els ciutadans el benefici de la despesa centralitzada de l'Estat a Madrid. Així, ens diuen (perquè encara no es pot llegir paper), es mesura l'impacte dels serveis en el benestar dels ciutadans. I el resultat serà...segurament el desitjat.

En inventar una nova metodologia, les CTP fan un salt mortal, i sense xarxa. Per obtenir els resultats desitjats adopten criteris incoherents amb el seu propi objectiu teòric. Primer, obvien que el servei real rebut depèn de la capacitat de compra dels recursos en cada territori: Segons la FUNCAS, el 2010 el cost de la vida a Barcelona era el 30% més alt que a Conca o Badajoz. Per tant, si els euros assignats a un servei per persona fossin els mateixos, el servei real que rebrien a Conca o Badajoz seria molt més gran. Dons els recursos que reben no són els mateixos; de fet, són molts més. La manca d'equitat és brutal. No corregir això és imperdonable si es pretén, precisament, avaluar l'equitat de serveis.

Segon, tracten de forma irreal l'impacte de la despesa central. Recordin el cas del Museu del Prado. Si un és molt nacionalista, pot creure que tots rebem el mateix servei del Museu, perquè és 'nacional ', encara que molts perifèrics no puguin pagar-se el cost del bitllet i hotel per visitar-lo. Però, en la vida real, els empleats del Prado gasten i tributen a Madrid, i allà consumeixen els visitants del Museu, generant el consegüent impacte econòmic. Però les CTP suposen que si el Museu es trasllada de Madrid a -posem- València no canvia res.

Quan s'inventen coses per escapar dels estàndards internacionals es pot fer i aconseguir el que es vulgui. Començant per l'ús reservat d'informació de la que som propietaris tots els ciutadans, i acabant amb trampes al solitari. Però el joc està a la vista de tots, com va posar en clar la incontinència verbal del Sr Ministre: El que es calculava no m'interessa, calculo el que m'interessa i com m'interessa ... i aquí tenim el ratolí. Crec que no han captat que el debat a Catalunya no és sobre 1000 milions més o menys. És sobre deixar de ser tractats com a súbdits i passar a ser ciutadans.